

Azurová noc

CAROLYNE
SWANN

Azurová noc

PRAHA 2004

Přeložila:
LINDA HAYEK

Carolyne Swann: Azurová noc

Vydání první.

Copyright © 2004 Carolyne Swann

All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a. s., Křižíkova 16, Praha 8

v roce 2004 jako svou 851. publikaci.

Český překlad © 2004 Linda Hayek.

Přebal a vazba © 2004 Ricardo a Baronet.

Ilustrace na přebalu © 2004 Oldřich Liška.

Odpovědná redaktorka Jana Kohutová.

Korektorka Zdeňka Grigarová.

Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3.

Vytiskla Těšínská tiskárna, a. s., Štefánikova 2, Český Těšín.

Veškerá práva vyhrazena.

Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané

Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 80-7214-628-9

BARONET

Praha 2004

CAROLYNE SWANN

Azurová noc

Kapitola první

*P*o rozbahněném dvoře s ostrůvky tajícího sněhu pobíhaly s hlasitým kdákáním slepice a marně se snažily uniknout hbitým rukám podsadité děvečky. Čuník zavěšený za zadní nohy na dřevěné rozporce už měl pobyt na tomto světě za sebou, a tak ani nekvíkl, když se do jeho tlustého růžového břicha zařízl nůž ostrý jako břitva.

Přestože Enora sledovala za svůj život podobnou scénu už mnohokrát, zavřela oči, když se do připraveného džberu, který měla za úkol podržet, vyhrnuly horké vnitřnosti. Zároveň se odvrátila, aby se odporný pach odvál a nedotkl se jejího nosu.

Rozložitý pacholek Jean, který byl na Aube několikrát do roka povýšen na řezníka, se hlasitě rozesmál. Jeho smích přilákal pozornost hubené, předčasně zestárlé ženy, která se hrbila nad lavicí u zdi a pomalými pohyby míchala v kádi chladnoucí prasečí krev. Aniž odložila kopist z ruky, změřila si oba přísným pohledem.

„Teď není vhodný čas na zábavu,“ pravila strojeně. „Než se setmí, musí být maso nasolené.“

„Ano, paní,“ přikývl zahanbeně pacholek a vnořil mohutnou tlapu potřísněnou čerstvou krví do prasečích útrob, aby odtud vyrval játra, slezinu a vše, co ještě než zapadne slunko skončí v jitrnicích a jelitech.

„A ty, Enoro,“ snažila se žena překřičet zoufalý, ale marný křik drůbeže, „si dej záležet, ať jsou střeva čistá. Catrine ti pomůže.“

Služka vycházející ze sýpky zaslechla své jméno, odložila ošatku krup na zídku a rozběhla se k dívce. Společně uchopily každá jedno ucho džberu a odnesly jej ke studni.

„Počkejte, slečno, vyperu je sama,“ nabídla se dívka, když vytáhly okov až po okraj naplněný ledovou vodou.

Enora se na ni vděčně usmála a pak už jen pozorovala, jak Catrine zkušenými prsty ozdobenými mrazem zbavuje střeva nechutného obsahu. Ještě mnohokrát spustily okov do studny, než voda ve džberu zůstala čirá. Teprve potom střeva, která teď připomínala ušmudlanou stuhu, rozvěsily na nízký plůtek oddělující dvůr od zeleninové zahrádky, teď v zimě holé a pusté.

Enora se na okamžik zastavila a rozhlédla se.

Tuto část roku, kdy již zima ustupovala, ale pořád ještě nedovolila jaru, aby zaujalo její místo, neměla ráda. Stromy v sadu za domem vzpínaly k nebi holé větve jako mrzáci své paže před katedrálou v Senlis. Několik vyhublých koz a ovcí uždibovalo chomáče loňské trávy mezi koláči tajícího sněhu pokrývajícího mírně stoupající stráň, připomínaly zcuhané vlasy stařeny. Úzká políčka táhnoucí se podél potoka a oddělená od sebe pásy trnkových a hlohových keřů působila stejně chudě jako polorozpadlé chatrče Sandeline, vesnice v údolí, z jejichž komínů stoupal kouř k ocelově šedému nebi. Všude, a teď na sklonku zimy obzvláště, byla patrná bída, kterou s sebou přinášela nekonečná a vyčerpávající válka pustošící nejen tento kraj, ale celou zemi. Ničivá válka. Jedině borovice v nedaletkém lese si zachovaly majestátnost, jako by opovrhovaly pozemskými strastmi. Dál si šuměly svou

velebnou píseň, lhostejné k utrpení lidí snažících se přežít do další úrody, která, když Bůh a vojska křížující krajem dovolí, jim snad zůstane.

„Enoro, nelelkuj a pojď nám pomoci,“ ozval se z přístřešku za stájí netrpělivý hlas.

Dívka sebou provinile trhla a rozběhla se přes dvůr, který teď díky oškubanému slepičímu peří a blátu, v němž se mísil drůbeží trus s vyvrhnutými zbytky nebohého čuníka, připomínal jedno velké hnojiště.

„Ucourala sis šaty. Říkala jsem ti, že si je máš vykasat jako já,“ přivítala ji matka s přísným výrazem v obličeji a ukázala na svou sukni. Její spodní lem si zastrčila za opasek kolem boků, takže nohy obuté do dřeváků jí teď kryla jen hnědá kaliková spodnička. I přes chlad a studený vítr, který si našel cestu až sem, do nízkého přístřešku s otevřeným ohništěm, měla vyhrnuté rukávy a horní polovinu těla jí chránila jen kazajka z hrubě tkané vlny. Nikoho, kdo by zavítal na Aube, by ani nenapadlo hledat v této zamračené, nuzně oblečené ženě manželku majitele dvorce, paní de Néral.

Kolik je matce vlastně let? přemítala Enora v duchu. Ještě když byla malá, pamatovala si ji jako krásnou ženu s hustými vlasy zapletenými do copu, který si většinou obtáčela kolem hlavy jako korunu. Ve sváteční dny nosívala hedvábné šaty. Jejich sytě zelená barva připomínající hlubokou tůň dodávala jejím hnědým očím zvláštní lesk a jemná struktura tkaniny zvýrazňovala plnou, ztepilou postavu. Stejně byla oblečená i v den, kdy s uplakanýma očima vyprovázela posledního syna, který se měl připojit ke královskému vojsku.

„Vrať se, Jacquesi,“ prosila ho úpěnlivě a hladila ruku, v níž třímal uzdu.

„Nebojte se, matko,“ smál se plavovlasý mladík. „Budete mě tu mít zpět dřív, než se nadějete. Teď už

nám nic nebrání v tom, abychom ty namyšlené Angličany zahnali až do moře.“

„To tvrdila svatá Panna také,“ vzdychla paní de Néral. „A jak skončila? Na hranici v Rouenu.“

„Jenomže tehdy byl náš král mladý, podléhal La Trémoillovi, tomu zlému našeptávači,“ podpořil synova slova vikomt de Néral. „Teď má panovník kolem sebe samé znamenité vojevůdce, kteří osvobozují jeden kraj za druhým. Vévoda burgundský se už také vzdal nároku na trůn. Posluž vlasti, chlapče, je to tvoje povinnost. Ale hned potom se vrať domů. Budu tě potřebovat. Musíme položit novou střechu a také bych chtěl nechat vyklučit část lesa za potokem... Až se vrátí tvoji bratři, budeme muset osít více polí,“ dodal po krátké odmlce.

Oba starší synové odešli z rodného dvorce před mnoha lety. Bernard opustil Aube, ještě když Enoře nebyly ani dva roky. Nejstaršího Louise nikdy nepoznala, protože se vydal do války dávno předtím, než se narodila. Po celá léta o sobě nedali vědět. Vikomt se vyptával každého, kdo do dvorce zavítal, ale nikdo o nich nemohl podat zprávu. Válka Louise s Bernardem pohltila jako mnoho jiných mladých mužů, kteří se rozhodli podpořit krále Karla a bránit zemi proti vetřelcům.

„Ne aby ses vdala, než se stačím vrátit,“ sklonil se tehdy Jacques k děvčátku, které sledovalo rozhorvor dospělých a drželo se přitom matky za ruku. „Slib mi to!“

„Slibuju,“ kývla vážně hlavičkou, až se jí rozhoupaly vlnité zlaté kadeře. „Ale musíš se vrátit brzy, abych dlouho nečekala.“ Nechápala, proč se i přes vážnost situace všichni rozesmáli.

Od té doby uplynulo deset dlouhých let.

Ani Jacques se nevrátil. Válka byla nenasytná.

Dvorec začal chátrat. Vikomt už se dávno vzdal myšlenky na vyklučení lesa. Chyběly peníze nejen

na opravu střechy, ale následkem opakující se neúrody zely sýpky prázdnotou a ve stájích bylo čím dál tím méně dobytka. Stejně by se o něj neměl kdo starat, protože před dvěma roky zasáhla kraj cholera, která skosila skoro polovinu poddaných.

Paní de Néral přestala již dávno věnovat pozornost svému zevnějšku. Krásné husté vlasy, které byly kdysi její chloubou, prořídly, ztratily lesk a objevily se v nich šedé prameny. Každé ráno je smotala do uzlu a zakryla hnědou plachetkou. Hedvábné zelené šaty, které jí tolik slušely, přešila na mnohem menší sukni a živůtek, aby si je Enora mohla obléknout, když se s otcem vydala před třemi lety do Senlis oslavit svátek Nanebevzetí Panny Marie.

Od té doby se již vikomt de Néral nikam nevypravil, a proto i Enora zůstávala na rodném dvorci. Do ba byla nejistá, lidé se vydávali na cesty, jen když museli. Sedláci ani jejich páni nevyráželi z rodných vesnic či usedlostí sami, bez náležitého doprovodu. Ale ani tehdy si nebyli jisti, zda se jim podaří dojet tam, kam mířili, nebo zda se ještě někdy setkají se svými blízkými. Mnoho vesnic, tvrzí a statků padlo za obětí požárů a drancování jak anglických, tak francouzských vojsk táhnoucích krajem. Na neoseťých polích bujela ohnice a lebeda, husté pikardské lesy kdysi plné zvěře se staly úkrytem pro potulné bandy zběhů či lapků z hladu a zoufalství útočících na všechno, co se hýbalo.

Na Aube se čas od času zastavili chudáci, kteří přišli o střechu nad hlavou a bída je hnala dál, někam, kde bude možná chleba dostatek. Ve dvorci jim poskytli přístřeší na noc. Ráno, když se vydávali na další cestu s rancem na zádech, mnohdy jediným majetkem, který jim zbyl, paní de Néral poutníkům před odchodem nabídla misku husté zeleninové polévky. Enora si je vždy zvědavě prohlížela. Nejvíce jí bylo líto dětí, které rodiče před odjezdem vysadili

na rozklíženou káru, jiné šly pěšky, držely se matky za sukni.

„Kam jdete?“ otázala se jednou, asi před dvěma roky, přibližně stejně starého děvčátka, jako byla sama.

„Do Paříže,“ odpovědělo nepřítomně.

Enořino srdce na okamžik bodl osten závisti. Jediné město, které kdy viděla, bylo Senlis. Nemohla se úžasem ani nadechnout, když poprvé spatřila katedrálu Notre Dame s úchvatnými obloukovými okny, vstupním portálem a desítkami ozdobných kamenných výčnělků. V Paříži jsou prý takových kostelů desítky, navíc tam sídlí král s celou svou rodinou v hradu – jak se jenom jmenuje? Nemohla si vzpomenout, ale otec jí o něm občas vyprávěl a říkal, že je to dědičné sídlo všech francouzských panovníků. A domy kolem řeky, která městem protéká, jsou prý mnohem výstavnější než sídlo senliského převora. Může to vůbec být pravda?

„Skoro ti závidím, že na vlastní oči spatříš takovou nádheru,“ přiznala. „Co tam budeš dělat?“

Holčina jen pokrčila vyhublými ramínky a odvrátila se.

Enora ji tenkrát sledovala pohledem, dlouho, dokud celá skupina ubohých poutníků nezmizela v ohbí cesty. Ještě večer, když se ve své komůrce ukládala ke spánku, si představovala, jak asi vypadá ono město, které byly ochotny bránit tisíce vojáků, kteří neváhali položit život za to, aby nepadlo do rukou nenáviděných Angličanů. Po většinu času však byla v rodném dvorci šťastná. Přestože ji matka neustále něčím zaměstnávala a nenechala ji vydechnout, Enora věděla, že ji má ráda. Někdy se s ní posadila na kamennou lavičku před domem a pustila se do vyprávění o svém dětství, o zasnoubení s vikomtem de Néral a o tom, jak poprvé jako nevěsta přijela na Aube a jak zde postupně přivedla na svět tři syny a nakonec dceru.

„Však tebe si také jednou někdo odvede,“ končila své vzpomínání.

Jenomže Enoře se z domova nechtělo. Nebyl k tomu přece žádný důvod, obzvláště ne teď, když po celodenní dřině usedla na schod před domem s miskou jáhlové kaše a opečenou jatarničkou. Vzduch všude kolem ní byl prosycený kouřem švestkového dřeva, jehož vůně se sem táhla z udírny, kde na háčích visely šrůtky libového masa.

„Jestli nám pánbůh letos dopřeje slušnou sklizeň a na podzim se urodí víno na svahu nad potokem, mohli bychom něco odprodat a opravit střechu.“

Enora vzhledla a setkala se s očima svého otce. Usmívaly se, když si k ní přisedl a objal ji kolem ramen. „S masem, které jsme naložili, a s dalším, co vyudíme, také nějaký čas vystačíme. A ty, až se najíš, si jdi lehnout, musíš být unavená,“ pohladil ji volnou rukou po rozpuštěných vlasech. „Zítřa...“

Už jí nebylo dopřáno dozvědět se, co otec chystá na druhý den, protože dole pod lesem zavřeštěla polnice provázená dusotem koňských kopyt a vzápětí se v otevřené bráně ozval ochraptělý pokřik mužských hlasů.

* * *

„Havoc! Havoc! Havoc!“ znělo snad ze všech stran nenáviděné heslo, jak do dvora vjížděli jezdci jeden za druhým. Nebyl jich víc jak tucet, ale když seskočili ze sedel, začali přivazovat koně ke kůlům před maštali a rozbíhali se po dvoře, Enora měla najednou pocit, že jich musí být alespoň pětkrát tolik.

„Běž domů a zavři se v komoře na petlici,“ přikázal jí otec, jehož ještě před chvílí rozzářený obličej byl najednou vážný.

Nedokázala se pohnout. S miskou nedojedené kaše na klíně pozorovala muže v podivných žlutočer-

ných oblecích, které snad kdysi bývaly okázalé, teď však byly špinavé, potrhané a ve tvářích jejich majitelů se zračila únava.

„Vy jste pán této usedlosti?“ otázal se mohutný chlap s rozježenými rusými vlasy, když se rozhlédl a spatřil vikomta, který povstal. „Jsem kapitán...“

Enora nedokázala postřehnout jeho jméno, když mírně sklonil hlavu a představil se.

Jeho francouzština zněla poněkud směšně, jako by v ústech přežvykoval obzvláště tuhé sousto.

„Prosím o poskytnutí přístřeší pro mě a mé muže. Vracíme se z Gaskoňska a míříme do Calais. Jsme na cestě už řadu týdnů. Jen si odpočineme a potáhne dál,“ vysvětloval, zatímco kývl na dalšího otrhance a předal mu otěže svého koně.

Vikomt mlčel. Náhodní poutníci, utečenci a zbloudilí žoldnéři přinášeli na Aube zprávy o tom, že Angličané opouštějí jednu provincii za druhou, jak je postupně královi vojáci ženou zpět na sever, k moři.

Válečná lýtice zařala své krvavé pařáty snad do všech koutů království, ale malé údolíčko na jednom z četných drobných přítoků Sommy zůstávalo před její zběsilostí až dosud uchráněno. Jako by nestačily hlad, neúroda, nemoci, které v posledních letech války dosáhly i sem, pomyslel si. Rozhlédl se po dvoře, jehož tajícím sněhem rozmáčená zem byla teď rozryta desítkami koňských kopyt. Jak se může bránit s několika čeledíny proti takové přesile mužů zocelených četnými boji a uvyklých brát si bez výčitek svědomí vše, co potřebují?

Kdysi, když se první anglické oddíly vylodily na normanském pobřeží a zmocnily se Harfleuru, král Jindřich pod hrozbou trestu smrti vydal zákaz drancování kostelů, znásilňování, olupování prostého obyvatelstva a vypalování měst a vesnic, aby proti sobě nepopudil prostý lid, znechucený a vysílený věčnými tahanicemi mezi stoupenci krále a přívržen-

ci vévody burgundského. Válečný pokřik Havoc!, výzva k útoku a plenění, se naopak stal heslem, které mělo francouzskému obyvatelstvu zaručit klid a jistotu, pokud se vzdá bez odporu. Kdo z prostých Francouzů by se bránil, když věděl, že mu nikdo nepomůže? Vojenský velitel Normandie sice požádal krále o pomoc, ale ten mu ústy konetabla d'Armagnac vzkázal, že je zaneprázdněn bojem s Burgundany a nemá čas.

Angličané tedy postupovali dál do vnitrozemí. Obsadili celé jihozápadní pobřeží včetně Poitou, Périgordu, Guyenne a Gaskoňska. Anglický král se již viděl na francouzském trůnu. Nebýt prosté dívky Johanky, která přišla z vesničky Domrémy v Lotrinsku, aby nabídla mladému dauphinovi svou pomoc, byl by si skutečně anglický panovník Jindřich nasadil na hlavu korunu, patřící dosud jen francouzským králům. Prostá, všemi vysmívaná pasačka se postavila do čela malého vojska, dobyla Orléans a dokázala vzdorovat anglickým vetřelcům podporovaným Burgundany.

Dauphin, který byl jen díky její statečnosti mezitím v Remeši korunován, se jí odvděčil tak, jak se od něho ostatně mohlo očekávat. Když byla v bitvě u Compiégne zraněna a zajata, hysterický a psychicky labilní člověk neudělal nic pro její záchranu, neboť častou královskou nectností je nevděk. Zpovzdáli sledoval, jak Angličané společně s burgundským vévodou a svatou inkvizicí nařkli tehdy ani ne osmnáctiletou dívku z čarodějnictví a odsoudili ji ke kruté smrti upálením na hranici.

Že běžnou královskou nectností bývá nevděk, to si dobře uvědomovali i představitelé vlivné francouzské šlechty, přesto však v sobě našli dostatek odvahy, a ještě než vítr stačil rozvát Johančin popel, spojili své síly a pod praporem orléanského levobočka Dunoise vytáhli do boje proti vetřelcům.

Francouzská armáda pod velením tak skvělých mužů, jakými byli hrabě Richemont a Jean de Xaintrailles, dobývala jedno území za druhým. Nejenže přinutila burgundského vévodu Filipa ke kapitulaci, ale slavnostně doprovodila krále do hlavního města, aby se zde konečně ujal vlády nad zbídačnou zemí.

Angličané stejně překotně, jak kdysi zabírali kraj po kraji, nyní prchali, aby se dostali do bezpečí, které pro ně představoval opevněný přístav Calais.

Pán na Aube tušil, že Havoc! zůstalo jen prázdné slovo, které již dávno nic neznamená. Při pohledu na hladové a vyčerpané anglické žoldnéře pochopil, že si stejně vezmou, co potřebují, a nebudou nikoho žádat o svolení. Nevracíte se, utíkáte, pomyslel si. A pro svou záchranu uděláte cokoli. Proto jen bezmocně, bez jediného slova, rozhodil rukama. Poté se sklonil, uchopil sedící dceru za loket, přinutil ji vstát a společně vešli do domu.

V rohu zešeřelé síně se k sobě tiskly obě děvečky. Catrine stékaly po baculatých tvářích slzy, o něco starší, a tudíž zkušenější Amandine se dívala zarpoutile před sebe. Enora polekaně přistoupila k matce. Obávala se, že ji vyplísí, protože se zdržela venku tak dlouho, ale paní de Néral hleděla z okna, zaujata děním na dvoře. Dcera přitiskla nos na pergamen napnutý v dřevěném rámu a v údivu vykulila oči.

Dva žoldnéři pobíhali kolem hnojiště a za hlasitého povzbuzování ostatních chytali vyděšenou drůbež. Musela uznat, že si počínali mnohem šikovněji než Amandine dnes ráno, protože před studnou se už vršila kupa hus, kachen a slepic se zakroucenými krky. Hulákání ještě zesílilo, když po schodech ze sklípku další dva vyvlekli káď až po okraj zalitou octovým nálevem, do něhož odpoledne děvečky naložily nejlepší kusy masa. Ostatní povzbuzení takovým úspěchem vzali útokem stáj, sýpku a seník.

„Otče,“ obrátila se Enora na vikomta. „Všechno nám sní, veškeré naše zásoby. Vždyť nám nic nezbude,“ zvolala pobouřeně, slzy na krajíčku.

„Modleme se, aby nám zůstal holý život,“ prone-sl tiše pan de Néral, usedl za stůl a složil hlavu do dlaní.

Catrine teď už plakala zcela nepokrytě. „Bojím se o Jeana. Od chvíle, kdy ti čertovi pacholci vjeli do dvora, jsem ho ani nezahlédla. Co když leží někde ve stáji s podříznutým krkem?“ vyrazela ze sebe mezi jednotlivými vzlyky. Jean se jí líbil, dělala všechno možné pro to, aby upoutala jeho pozornost, což se jí většinou dařilo. Nejdřív sice všechno nasvědčovalo tomu, že rozložitý chasník dá přednost Amandine, ale nakonec se rozhodl pro boubelatou a kyprou Catrine. Kdyby se jejich vztah vyvíjel tak jako dosud, mohli by po žních požádat pána, jestli se smějí vzít. Jenomže po Jeanovi, Charlesovi i po posledním čeledínu Lacanovi jako by se země slehla.

„Nebreč mi tady!“ rozkřikla se na ni paní. Konečně se pohledem odpoutala od masakru na dvoře, jako by usoudila, že už viděla dost a je třeba zjednat pořádek v domě. „Přines z komory placky a sušené meruňky, navečeříme se.“

„Ale Jean...,“ nedala se služka odbýt.

„Měl zřejmě dost rozumu na to, aby se někde schoval. Nejspíš tu sběh zahlédl dřív než my a rozběhl se do vsi varovat lidi. Charles a Lacan také utekli.“

„Tomu tvému Jeanovi se nic nestane. Někam zalezl a nevystrčí nos, dokud si bude myslet, že by mohl na Aube přijít k úhoně,“ poznamenala záštiplně Amandine, která nemohla mladší družce odpustit úspěch v lásce. „Ale kdo se postará o dobytek? Musíme přece podojit, posbírat vajíčka a podestlat čerstvou slámu,“ hrnula se ke dveřím.

„Zůstaň tady, ani se nehni!“ přikázala jí paní ostře. „A vy dvě také,“ zahrozila prstem Catrine a Enoře. „Jak to tak vypadá, naši hosté si poradí se vším, co kde najdou.“

Nakonec čtyři ženy a jeden muž zasedli kolem stolu, aby se navečeřeli, ale nikdo neměl na jídlo ani pomyšlení. Paní de Néral se začala polohlasně modlit a Amandine ji se sepjatýma rukama následovala. Vikomt občas vstal, přistoupil k oknu a vyhlédl ven. V záři ohně, který si Angličané rozdělali uprostřed dvora a opékali na něm kachny a husy, mohl pozorovat, že jejich nenasytnost jen tak neskonečí. Když objevili i velký demižon vína z předloňské úrody a opojení začali hulákat jakési vojenské popěvky, vrhl na manželku ustaraný pohled.

Pochopila a přikázala všem třem děvčatům, aby se uložila v Enořině komoře, a osobně dohlédla, aby za sebou zavřela dveře na závoru. Teprve potom se vrátila do síně k manželovi.

„Vezmou nám i koně?“ zeptala se, když usedla na lavici vedle něj.

Zavrtěl hlavou. „Ne. Co by dělali s valachem navyklým tahat vůz? Myslím, že nám nechají i krávu a tele. Stačí jim drůbež a maso z dnešní zabijačky. Ráno určitě odtáhnou. Možná mají v patách oddíly našich a budou se bát, aby je nedostihly. Teď musíme jen doufat, že jim k obveselení postačí víno.“

Paní de Néral upřela na manžela pohled plný smutku. „Bojím se o Enoru. Už nám zůstala jen ona.“

„Nemluv o našich synech, jako by byli mrtví,“ napomenul ji vikomt a pokřižoval se. Jeho choť ho provinile následovala. „Věřím, že se jednou vrátí. Už to nebude trvat dlouho. Vidiš, jak tihle,“ kývl hlavou směrem k oknu, za nímž se ozýval stále hlasitější zpěv, „utíkají, aby už byli na pobřeží. Až odtáhnou, zase bude dobře. Budeme se muset uskrov-

nit. Ale cožpak tak nežijeme už roky? Ještě pořád nám zůstalo zrní v sýpce. Za pár týdnů je zasejeme a s pomocí boží snad nějak do žní vydržíme. Jen se ničeho neboj,“ pohladel ženu konejšivě po hubené paži a usmál se na ni.

„Budu se modlit k Bohu, určitě se nad námi smiluje,“ přikývla a znaveně mu položila hlavu na rameno.

* * *

Přece jen existuje boží slitování, pomyslel si kapitán Matthew Wake, sedící u ohně. S chutí se zakousl do nepříliš propečeného husího stehna, které mu podal jeden z žoldnéřů, a naklonil se blíž k plamenům, neboť ho roztrásla zima.

Již dlouhé týdny putoval se svými muži až z Age nu v jižním Gaskoňsku. Území, která po dlouhé roky patřila jeho králi, teď obsazovaly francouzské voje. Mnoho jeho kamarádů padlo, někteří byli zabiti ze zálohy. Matthew se však chtěl dostat do Calais se zdravou kůží, a pokud mu bude přát štěstí, přepluje Kanál a opět po letech spatří rodnou zem, kterou opouštěl jako mladík.

Tehdy byl zařazen do armády jako lučištník a s touto na první pohled nevinnou, ale o to strašlivější zbraní v rukou stál mezi ostatními v první řadě v bitvě u Azincourtu. Proti nim stáli francouzští cavalieres, vyzbrojeni kopími, halapartnami a píkami, a za nimi chevalieres, chlouba Francie, odění do brnění, která se oslnivě a pyšně leskla v dopoledním slunci. Než nastal večer, většina z nich ležela mrtvá v tratolišti krve, neboť tolik vysmívané dvoumetrové luky vypouštěly smrtící šípy takovou silou, že dokázaly proniknout i tím nejpevnějším plátem brnění. Tolik mrtvol jako tam u Azincourtu už nikdy nespatřil a ani o to nestál.

Obsazování francouzských území bylo snadné, obyvatelstvo vcelku nekladlo odpor, i když bez drobnějších šarvátek se to neobešlo. Matthewova vojenská kariéra stoupala strmě vzhůru, jak je ve válce pravidlem. Z lučištníka ho povýšili na velitele setniny a zdálo se, že pokud se smolně nepřiplete do nějaké krvavé potyčky, nakonec zemře jako vysloužilý sešlostí věkem.

Jenomže Prozřetelnost měla s Matthewem jiné plány. I když se anglický regent Bedford snažil ve Francii spojit s Burgundany, jakési venkovské pasače z Lotrinska se podařilo vyburcovat francouzskou šlechtu, aby se pozvedla k odvetě. Nejprve se jí všichni vysmívali, ale dívka se nevzdala. Nejdřív padl Orléans, po něm další města. V Compiègne, kde Mathew tenkrát sloužil, to děvče v chlapecké podobě zajali a po několika měsících věznění je upálili na hranici. Tohle se mu nelíbilo. Nedokázal pochopit, že se Bůh může seshora dívat na to, jak plameny pohlcují ještě dětské tělo. Podle něho jí měli dát pár na zadek a poslat ji tátovi do toho jejího Arku, aby dceři ještě přidal nějakou navrch.

A to sám zdaleka nebyl svatý. Často si užíval s venkovankami někde na seníku nebo v lese a ne vždy se tak dělo s jejich souhlasem. Ale cožpak jim ublížil? Šlo při tom některé z nich o život? Tak co! I tady si všiml půvabného stvoření, pravděpodobně dcery pána usedlosti, a dalších dvou mladíc, které by stály za hřích. Zakázal však chlapům, aby se k nim byť jen přiblížili. Už takhle, až ráno odjedou, zbude tomu chudákovi ve stáji jen pár vychrtlých herek a dvě stračeny. Proč mu ještě zprznit dceru?

Jeho muži naštěstí o ženské potěšení neměli zájem. Byli hladoví, promrzlí a unavení, jak již několik týdnů táhli krajem ve snaze dostat se co nejdříve k pobřeží a nepadnout přitom na francouzskou hlídku. Doufali, že v lese, kam ráno dojeli, uloví něja-

kého zajíce nebo vysokou, ale nezahlédli ani veverku. Zato je do chřípí udeřila vůně udícího se masa. Zatímco ostatní se skryli mezi stromy, Matthew poslal dva žoldnéře na výzvědy. Vrátili se po chvíli a oznámili svým druhům, jaké neuvěřitelné štěstí je potkalo. Nemohli tomu ani uvěřit: na stráni, sotva půl míle odtud, leží osamělý dvorec a ta lahodná vůně se táhne z jeho udírny. A co víc, kromě tří čeledínů, kteří nevypadají na to, že by snad chtěli svého pána bránit, jsou v usedlosti jen samé ženy.

Majitel dvorce očividně nejevil nadšení, že mu do statku vtrhli Angličané, ale také se nebránil. Stáhl se i s chasou do domu a tam zřejmě hodlal zůstat, dokud nevítaní návštěvníci zase nezmizí.

Matthew Wake se rozhodl splnit Francouzovo přání hned ráno za rozbřesku. Nemusel se obávat, že jeho muži budou vyspávat kocovinu. Pro dvanáct statných chlapů, kteří měli navíc žaludky naplněné drůbežím a vepřovým masem, nepředstavoval demižon vína žádné nebezpečí. Sice teď hulákali, co jim plíce stačily, ale nemohl za to lahodný mok, radovali se, že se mohli dosyta najíst a pak zalehnout na seníku. Ženy jim teď ke štěstí nechyběly ani trochu.

Kapitán spolkl poslední sousto, kývl na dva muže, aby vystřídali své druhy na stráži, a vydal se na obhlídku. Na studené zimní obloze jasně zářily hvězdy a měsíc vrhal bledé světlo na les, za nímž někde v dálce leží Calais.

* * *

Hrad Pierrefonds tyčící se na skále shlížel do kraje chmurně i majestátně zároveň. Několik chalup choulících se k sobě ve více hluboko dole působilo proti němu svými malými okénky, slámou pokrytými střechami a pobořenými plůtky až příliš uboze.